

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

National University of Water
and Environmental
Engineering

06-01-155S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Інтеграція та адаптація в Україні: перші кроки	Integration and Adaptation in Ukraine: First Steps
Освітній рівень: всі рівні вищої освіти	Educational level: all educational level
Спеціальність усі спеціальності	Field of study: all specialties
Освітня програма: усі освітні програми	Educational Program: all educational programs

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Інтеграція та адаптація в Україні: перші кроки» для підготовки іноземних громадян до вступу до закладів вищої освіти. Рівне. НУВГП. 2023. 14 с.

Розробники силабусу: Михайлова Єлизавета Вікторівна, к.філол.н.,
завідувач підготовчого відділення для
іноземних громадян,
Нікитенко Дмитро Валерійович д.екон.н.,
професор, професор кафедри економіки
підприємства і міжнародного бізнесу

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 4 від «03» листопада 2023 року

Завідувач кафедри: Кушнір Ніна Борисівна, кандидат економічних наук, професор.

Схвалено керівником групи проекту програми Європейського Союзу Erasmus+ № 619451-EPP-1-2020-1-NL-EPPKA2-SBHE-JP "Інтеграція та адаптація іноземних студентів" / INTERADIS

Савіна Наталія Борисівна, доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 5 від «14» листопада 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ:
Ковшун Н.Е., доктор економічних наук, професор

Схвалено науково-методичною радою НУВГП
Протокол № 11 від «22» листопада 2023 р.

Вчений секретар науково-методичної ради
Костюкова

Т. А.

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Інтеграція та адаптація в Україні: перші кроки	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>всі рівні вищої освіти</i>
Освітня програма	<i>усі освітні програми</i>
Спеціальність	<i>усі спеціальності</i>
Рік навчання, семестр	<i>1 рік, 1(2) семестр</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції (денна/ заочна):	<i>20/20 год.</i>
Практичні заняття (денна/заочна):	<i>10/10 год.</i>
Самостійна робота (денна/заочна):	<i>60/60 год.</i>
Курсова робота:	<i>-</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська/англійська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
	<i>Михайлова Єлизавета Вікторівна, кандидат філологічних наук, завідувач підготовчого відділення для іноземних громадян</i>

Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-1539-1548
Канали комунікації	e.v.mikhailova@nuwm.edu.ua
	Нікітенко Дмитро Валерійович доктор економічних наук професор професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу
Вікіситет	https://cutt.ly/YgJ2hU3
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-4989-0879
Канали комунікації	d.v.nikytenko@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета та завдання

Мета: надати здобувачу комплекс знань про Україну, її народ, унікальну культуру як окремий світ із власним потенціалом для творчого розвитку, виявленого у колективному та державному досвіді, із численними прикладами історичної єдності українського народу, систему освіти та правовий статус іноземців.

Завдання:

- формування у здобувачів наукової картини про український світ, українську людину, українську спільноту, українське культуротворення й державотворення, українську екосистему, екологічну грамотність, природу сучасних соціальних, економічних і політичних реалій в Україні тощо;
- удосконалення та розвиток критичного мислення, опанування навичок пошуково-дослідницької роботи, спрямованих на більш ґрунтовне дослідження української мови, культури, історії, традицій, мистецтва, українського довкілля, внеску українців у світову культурну, освітню, політичну спадщину тощо;
- формування власних висновків та суджень здобувача про український народ, його культуру, звичаї, історію та місце у світі шляхом застосування таких інноваційних освітніх технологій, як інформаційні, проблемні, розвивальні, проєктні, інтерактивні, індивідуалізовані, ігрові, інтегровані, дистанційні та ін.;
- спонукання здобувачів до набуття ключових життєвих, громадянських і соціокультурних компетенцій як необхідних інструментів для ефективної та конструктивної участі у громадському житті;
- ознайомити слухачів і здобувачів з системою вищої освіти України, процедурами визнання освітніх документів, виданих іноземними закладами освіти та процедурою апостилю освітніх документів, виданих в Україні;
- ознайомити слухачів і здобувачів з міграційним законодавством та правовим статусом іноземних громадян, які навчаються у закладах вищої освіти України.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

Moodle: <https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=5813>

**Передумови вивчення
(місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі)**

Дисципліна є необхідною для успішного подальшого навчання в Україні та адаптації до нового соціально-культурного середовища іноземних громадян.

Компетентності

*Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.
Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.*

Програмні результати навчання (ПРН)

*Розрізняти суб'єктів та об'єкти етнополітичних та етнокультурних процесів.
Розуміти сутність етнополітичної суб'єктності націй, національних (етнічних) меншин і корінних народів.
Аналізувати економічні й соціокультурні фактори як важливу передумову етнополітичної суб'єктності.
Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в процесі навчання та перебування в Україні.*

Структура та зміст навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	л	і.р.	с.р.		л	п	л	і.р.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Україна: традиції та сучасність												
1. Цивілізаційний вибір України. Україна Європейська: здобутки, проблеми та перспективи	8	2				6	8	2				6
2. Природна визначеність особливих умов розвитку	6	2				4	6	2				4

9. Сучасна система освіти України	8	2				6	8	2				6
10. Правовий статус іноземців та осіб без громадянства	8	2				6	8	2				6
11. Правила в'їзду іноземців та осіб без громадянства в Україну, їх виїзду з України і транзитного проїзду через її територію	6	2				4	6	2				4
12. Україна туристична: історико-культурні пам'ятки	8		4			4	8		4			4
Разом МКЗ	30	6	4			20	30	6	4			20
Усього	90	20	10			60	90	20	10			60

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Україна: традиції та сучасність

Тема 1. Цивілізаційний вибір України. Україна Європейська: здобутки, проблеми та перспективи

1. Стан сучасного українського суспільства.
2. Символіка України: національна, державна та військова.
3. Цивілізаційний вибір України. Україна – європейська країна. Географічні, історичні та культурні зв'язки України та Європи.

Тема 2. Природна визначеність особливих умов розвитку українського етносу.

1. Природа як джерело духовного і фізичного здоров'я людини, життєдайна і енергетична сила. Українська природа і світовідчуття українців.
2. Специфіка геополітичного розташування.
3. Україна як місце появи та розвитку держави Україна, ознаки української державності.

Тема 3. Духовна культура українців: традиційна річно-календарна, родинна обрядовість, сучасний стан її збереженості

1. Взаємозв'язок поколінь українців через родинні зв'язки, природне довкілля, мову, традиційну культуру, спільну історичну
2. Культура та творчий світ українця: звичаї, традиції, обряди, які супроводжують людей упродовж життя.
3. Національний традиційний одяг – відображення духовного світу українців.
4. Українські календарно-обрядові свята.

Тема 4. Історичні умови формування українського менталітету. Ментальність українців як чинник націєтворення.

1. Початки формування української державності. Київська Русь.
2. Галицько-Волинське князівство – як наступник Київської Русі й державотворчих процесів.

3. Українські землі в польсько-литовську добу.
4. Українська козацька держава. Гетьманщина.
5. Державне утворення на початку ХХ ст. (листопад 1917–1923 рр.).
6. Діяльність уряду УНР в екзилі.
7. Державність України в СРСР. Діяльність шістдесятників у пробудженні національної свідомості. Україна в період перебудови.
8. Проголошення України суверенною державою

Змістовий модуль 2. Походження українського етносу. Державотворчі процеси на українських землях

Тема 5. Історія поглядів на український етногенез. Основні наукові концепції походження українців.

1. Історія поглядів на український етногенез.
2. Еволюція етносу в націю. Історичні та етнічні основи розвитку української нації у ХХ – на початку ХХІ ст..
3. Етнонаціональний розвиток Українського народу. Сучасні етнічні процеси в Україні.

Тема 6. Етнічна і державна територія України, її географічна, економічна геополітична й етнографічна характеристика

1. Часопростір буття українців як етносоціокультурної спільноти від праукраїнської доби до сучасності.
2. Територіальне розмежування і соборництво.
3. Економічна та геополітична характеристика України

Тема 7. Світогляд українців, його еволюція, світоглядні нашарування, релігійна дифузія і сучасний світоглядний круговид

1. Історичні умови формування українського менталітету.
2. Українська ментальність: культурологічний аспект.
3. Національний характер українця та міжетнічні взаємини.

Тема 8. Україна в системі сучасного глобалізованого світу: кроскультурна комунікація

1. Національно-культурне відродження в добу незалежності. Роль філософії, науки, культури на шляху до сталого розвитку людської спільноти.
2. Досконалість суспільства як спроможність до саморозвитку. Європейський вимір українського поступу.
3. Українці і світ.

Змістовий модуль 3. Україна в системі сучасного глобалізованого світу

Тема 9. Сучасна система освіти України

1. Вища освіта в Україні.
2. Визнання іноземних документів про освіту в Україні.
3. Легалізація українських освітніх документів.

Тема 10. Правовий статус іноземців та осіб без громадянства

1. Підстави для перебування іноземців та осіб без громадянства на території України.
2. Посвідка на постійне проживання та посвідка на тимчасове проживання.
3. Отримання довгострокової візи для отримання посвідки на тимчасове проживання.

Тема 11. Правила в'їзду іноземців та осіб без громадянства в Україну, їх виїзду з України і транзитного проїзду через її територію

1. Оформлення документів іноземцям та особам без громадянства на право перебування в Україні.
2. Пересування іноземців та осіб без громадянства на території України та вибір ними місця проживання.
3. Відповідальність іноземців та осіб без громадянства.

Тема 12. Україна туристична: історико-культурні пам'ятки

1. Сім чудес України.
2. Міста України, що внесені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.
3. Архітектурні пам'ятки України .

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Національний традиційний одяг – відображення духовного світу українців	2	2
2	Проголошення України суверенною державою	2	2
3	Економічна та геополітична характеристика України	2	2
4	Міграційне законодавство	2	2
5	Сім чудес України	2	2
	Разом	10	10

Форми та методи навчання

Методи навчання:
 1) демонстрація;
 2) творчий метод;
 3) проблемно-пошуковий метод;
 4) case study /аналіз ситуації;

Технології навчання:
 - навчальні ігри;
 - аналіз конкретних ситуацій;
 - прикладні вправи;
 - навчання на основі досвіду;
 - інформаційно-комунікаційні технології.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам потрібно у повному обсязі та вчасно виконати завдання як усні, так і письмові, які розміщені на платформі MOODLE, здати модульний контроль. Викладач проводить оцінювання здобувачів вищої освіти шляхом усного опитування, тестування та письмових завдань. За вчасне та якісне виконання завдань здобувач отримує такі обов'язкові бали:

Вид заняття	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання		
Змістовий модуль 1.		

Систематична та активна робота на практичних заняттях	60	Результати виконання практичних завдань; активність при обговоренні питань, що винесені на заняття; рівень підготовки до заняття, рівень знань та сформованості навичок і вмінь
Усього поточна складова оцінювання:	60	
2. Підсумкова складова оцінювання		
2.1. Модульний контроль №1	20	Тести
2.2. Модульний контроль №2	20	Тести
Усього підсумкова складова оцінювання:	40	
Разом:	100	
<p>Слухачі та здобувачі можуть отримати додаткові бали за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконання індивідуального завдання (0-15 балів); - участь в освітньо-наукових та культурно-виховних заходах інституту та університету. 		

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література:

1. Антонович Д. Українська культура. Мюнхен : Український технічно-господарський інститут, 1983. 517 с.
2. Балужок В. Етногенез українців // Народна творчість та етнографія. К., 2002. № 1–2. С. 26–34.
3. Баран В.Д., Баран Я.В. Історичні витоки українського народу. К. : Генеза, 2005. 208 с.
4. Дністрянський М. С. Етнополітична географія України: проблеми теорії, методології, практики. Монографія. Львів : Літопис; Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. 490 с
5. Єрмоленко С. Я. Українська мова у просторі національної культури // Літературна мова у просторі національної культури / відп. ред. Л. І. Шевченко. К. : ВПЦ «Київський ун-т», 2004. С. 6–34.
6. Кононенко П. П. Концепція національної система освіти // Українознавство: Концепції, програми, документи., 1995. С. 29–42.
7. Кононенко П. П. Український етнос: генеза і перспективи: історичний нарис. Обухів : Гнип, 2003. 519 с

Додаткова література:

1. Баран В. Д. Походження українського народу: монографія / В. Д. Баран. Київ, 2002. 403 с.
2. Воропай О. Звичаї нашого народу: нар.-календар. звичаї, укр. нар. одяг: етногр. нарис. Київ: Пульсари, 2012. 630 с.
3. Грабовська І. М. Ментальність. Особистість. Екологія / І. М. Грабовська. Київ: Київське братство, 1997. 40 с

4. Єрмоленко С. Мова і українознавчий світогляд / МОН України, НДІ українознавства. Київ: НДІУ, 2007. 443 с.
5. Таланчук О. Українознавство. Усна народна творчість / Міжнародний фонд «Відродження». Київ: Либідь, 1998. 247 с.

Інформаційні ресурси:

1. Про освіту. Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Про вищу освіту. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Система освіти URL: <http://enic.in.ua/index.php/en/educationl-system>
4. Конвенція про визнання кваліфікацій вищої освіти в європейському регіоні. Лісабонська конвенція 1997 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_308#Text
5. Порядок визнання ступенів вищої освіти, виданих іноземними навчальними закладами (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 05 травня 2015 р. No 504). Розділ 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0614-15/paran9#n9>
6. Порядок визнання навчальних документів про середню та професійну освіту, виданих іноземними навчальними закладами (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 05 травня 2015 р. No 504). Розділ 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0615-15/paran4#n4>
7. Перелік країн-учасниць Конвенції про скасування вимог легалізації іноземних публічних документів (Гаага, 1961 р.) URL: <https://apostille.in.ua/index.php/en/about-the-apostille/list-країн>
8. Порядок консульської легалізації офіційних документів. URL: <https://mfa.gov.ua/konsulski-pitannya/dokumenti-ta-notarialni-diyi/legalizaciya>
9. Ukraine's Struggle for a Future-Oriented Identity: Q& A with Mykola Riabchuk, <https://huri.harvard.edu/news/ukraines-struggle-future-oriented-identity-qa-mykola-riabchuk>
10. Culture Crossing Guide. A community-built resource for cross-cultural etiquette and understanding. URL: http://guide.culturecrossing.net/basics_business_student.php?id=213
11. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства. Закон України від 22.09.2011 № 3773-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі мають можливість додатково отримати бали за виконання:

- індивідуальних завдань дослідницького характеру;
- участь у ділових іграх;
- участь в організації та проведенні соціальних опитувань по тематиці навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Адаптивність та гнучкість у прийнятті рішень, навички нестереотипного мислення, наполегливість, допитливість, ініціативність, відповідальність, креативність, аналітичні навички, формування власної думки, здатність до комплексного вирішення проблеми.

Дедлайни та перескладання

Оголошення щодо дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці Moodle: <https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=5813>

Перескладання поточних контрольних робіт можливе під час консультації.

Складання модулів відбувається відповідно до графіку.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentri-nezaleznohoohtsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://er3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право здобувача на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно на Prometheus, Coursera, edEx, FutureLearn та інших платформах опанувати матеріал в межах курсу «Інтеграція та адаптація в Україні: перші кроки». При цьому важливо, щоб компетентності та результати навчання, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними результатами навчання з даної навчальної дисципліни та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці **ЯКІСТЬ ОСВІТИ** сайту НУВГП – <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою.

Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці, що регламентовано Кодексом честі студента у НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та

положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП:

<https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/vyo/dokumenti>

Вимоги до відвідування

Лекції та практичні заняття будуть відбуватися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet згідно із розкладом занять.

Консультації будуть проводитися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet за кодом у домовлений час зі студентами.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

Здобувач має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

За об'єктивних причин пропуску занять студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/enrol/index.php?id=5813>

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання окремих питань можуть бути залучені практики та фахівці в рамках академічної мобільності.

Автор
Професор кафедри економіки
підприємства і міжнародного бізнесу

Дмитро НІКИТЕНКО

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1480 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00

